

با اسمه تعالی

مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته : کلیه رشته ها	سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی
تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان : ۱۳۹۴ / ۳ / ۷	دوره پیش‌دانشگاهی	نام و نام خانوادگی :
دانش آموزان روزانه، بزرگ‌سال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۴			مرکز سنجش آموزش و پژوهش
http://aee.medu.ir		سؤالات (پاسخ‌نامه دارد.)	ردیف

(الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۱۳ نمره)

اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید.

۰/۲۵	عشق او باز اندرآوردم به بند	۱
۰/۲۵	سکوتی رُعب‌آور همه‌جا را فراگرفته‌بود.	۲
۰/۲۵	من مسلمانم ، / قبله‌ام یک گل سرخ	۳
۰/۲۵	الهی حجاب‌ها از راه بردار.	۴
۰/۵	پروردگارا ، مگذار نسبت به ملاحتی بی‌پروا باشم.	۵
۰/۵	بهار آمد و گلزار نورباران شد	۶
۰/۵	روزِ فراق را که نهد در شمار عمر	۷
۰/۵	مقیر بی‌شمار پدیدآمدند.	۸
۰/۵	با شمشیر آخته کجا می‌ستیزید؟	۹
۰/۵	خود به قدر کفايت مُتنبه شده‌ای.	۱۰
۰/۵	بسیار بود رود در آن بربخ کبود	۱۱
۰/۷۵	دست‌ها می‌سایم / تا دری بگشایم / بر عبت می‌پایم	۱۲
۰/۷۵	داشتمن می‌گفتم ، آن شب نیز / سورت سرمای دی بیدادها می‌کرد.	۱۳

(ب) معنی واژه (۱/۵ نمره)

در اشعار و عبارات زیر معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

۰/۲۵	دل مجنون <u>ز شگرخنده</u> خون است	۱۴
۰/۲۵	از غیرت ارادت خود ، قصد <u>رجم</u> آن مرد کرد.	۱۵
۰/۲۵	تو قلب <u>فسرده</u> زمینی	۱۶
۰/۲۵	کلاس ما در <u>أرسی</u> قشنگی جا داشت.	۱۷
۰/۲۵	این کلمات را با خطی <u>جلی</u> نوشت.	۱۸
۰/۲۵	چوب‌دستی <u>منتشا</u> مانند در دستش	۱۹

ادامه پرسش‌ها در صفحه دوم

با سمه تعالی

مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته : کلیه رشته ها	سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی
تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان : ۱۳۹۴ / ۳ / ۷	دوره پیش‌دانشگاهی	نام و نام خانوادگی :
دانش آموزان روزانه، بزرگ‌سال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۴			مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir
نمره	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد.)		ردیف

(پ) در ک مطلب (۴ نمره)

۲۰

درست یا نادرست بودن هر یک از گزینه‌های زیر را تعیین کنید.

۰/۲۵ الف) حافظا، تو آن کشتی‌ای که مغورانه باد در بادبان افکنده است تا سینه دریا را بشکافد و پای بر سر امواج نهد. «؛ منظور از «دریا»، «شعر و سخن» است.

۰/۲۵ ب) در مصraig «گفت: "از بَهْرِ غَرامَتْ، جَامِهَاتْ بَيْرُونْ كُنَمْ"؛ منظور شاعر از «غَرامَتْ»، «مجازات شرعی» است.

۰/۲۵ پ) در بیت «در آن کویر سوخته، آن خاک بی‌بهار / حتی علف اجازه زیبا شدن نداشت»، «کویر سوخته» اشاره به «دنباله مادی» دارد.

۲۱

با توجه به بیت «به یادِ خمِ ابروی گل‌رخان / بکش جام در بزمِ می‌خوارها» به پرسش‌ها پاسخ دهید.

الف) «گل‌رخان» چه کسانی هستند؟

۰/۲۵ ب) «می‌خوارها» کدام جام را می‌نوشند؟

۲۲

در بیت «بیزارم از وفای تو، یک روز و یک زمان / مجموع اگر نشستم و خرسند اگر شدم» شاعر معتقد است:

«اگر یک روز آسوده و آرام زندگی کرده باشم نسبت به تو»

۲۳

۰/۵ با توجه به عبارت «پرده‌داران حرم ستر عفاف ملکوت، آنها را با این شهاب‌های آتشین می‌زنند و به سوی کویر می‌رانند»؛ منظور از قسمت خط کشیده شده چیست؟

برای هر کدام از پرسش‌های زیر، یک پاسخ کوتاه بنویسید.

۲۴

۰/۲۵ الف) با توجه به جمله «پس شیخ با کسی خلقی بکرد در میان مجلس»؛ شیخ «ابوسعید ابوالخیر» چه رفتاری از خود نشان داده است؟

۰/۲۵ ب) با توجه به بیت «بدو گفت مهتر به روی دژم / که بر گوی تا از که دیدی ستم»؛ حالت چهره «ضحاک» چگونه توصیف شده است؟

۰/۲۵ پ) در عبارت «آن روز که من سر چوب پاره سرخ کنم، تو جامه اهل صورت پوشی»؛ «اهل صورت» چه کسانی بودند؟

۰/۲۵ ت) در بیت «مَحْرَمٍ أَيْنَ هُوشْ جَزْ بَيْهُوشْ نَيْسَتْ / مَرْ زَبَانْ رَا مَشْتَرِيْ جَزْ گَوشْ نَيْسَتْ»؛ «بَيْهُوشْ» به چه کسی اطلاق می‌شود؟

ادامه پرسش‌ها در صفحه سوم

باسم‌هه تعالی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته‌ها	سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی
تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان: ۱۳۹۴/۳/۷	دوره پیش‌دانشگاهی	نام و نام خانوادگی:
دانش‌آموزان روزانه، بزرگ‌سال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۴			مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
نمره	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد.)		

۰/۵	با دقّت در بیت «درون دلت شهربند است راز / نگر تا نبیند در شهر باز»؛ «سعدی» چه چیزی را توصیه می‌کند؟	۲۵
۰/۵	در عبارت «پدرم از بام افتاده بود ولی دست از کمرش برنمی‌داشت»؛ مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسید.	۲۶
(ت) خودآزمایی (۳ نمره)		
۰/۵	در رباعی زیر از مولانا میان «غم» در مصراع اول و چهارم چه تفاوت معنایی وجود دارد؟ آن را که وفا نیست ز عالم کم باد جز غم که هزار آفرین بر غم باد	۲۷
۰/۲۵	کدام یک از بیت‌های زیر به باورهای عامیانه اشاره دارد؟ الف) بگفتا گر کسیش آرد فراچنگ؟ ب) بگفتا گر نیابی سوی او راه؟ پ) بگفتا هر شبش بینی چو مهتاب؟ ت) بگفتا دوری از مه نیست در خور	۲۸
۰/۲۵	«لکه می‌دویدم» یعنی چه؟	۲۹
۰/۲۵	در بیت «پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته‌جان، شنو یکی پند»؛ منظور از «سوخته‌جان» چه کسی است؟	۳۰
۰/۵	با توجه به بیت «فراوان سخن باشد آگنده گوش / نصیحت نگیرد مگر در خموش»؛ الف) منظور از مصراع اول چیست؟ ب) کدام ویژگی به انسان ساکت نسبت داده شده است؟	۳۱
۰/۲۵	در بیت «گفت: "می‌بسیار خوردی، زان چنین بی‌خود شدی / گفت ای بی‌هموده‌گو، حرف کم و بسیار نیست"»؛ منظور از «حرف کم و بسیار» چیست؟	۳۲
۰/۲۵	با توجه به بیت «در دهن لاله باد، ریخته و بیخته / بیخته مشک سیاه، ریخته دُرَّ ثمین»؛ پاسخ درست را از درون کمانک انتخاب کنید و بنویسید. الف) «مشک سیاه» استعاره از (سیاهی پر و بال زاغ - سیاهی درون لاله) است. ب) «درَّ ثمین» استعاره از (قطره‌های باران - وزش باد) است.	۳۳
۰/۲۵	در عبارت «ای مردان، بکوشید یا جامه زنان بپوشید»؛ «کوشیدن» در چه معنایی به کاررفته است؟	۳۴
ادامه پرسش‌ها در صفحه چهارم		

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته : کلیه رشته ها	سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی
تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان : ۱۳۹۴/۳/۷	دوره پیش‌دانشگاهی	نام و نام خانوادگی :
دانش آموزان روزانه، بزرگ‌سال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۴			مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir
نمره	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد.)		ردیف

ث) تاریخ ادبیات و درآمدها (۱/۵ نمره)

۰/۲۵	توصیفات «مجالس بزم» در اشعار کدام شاعر زبان فارسی دیده می‌شود؟	۳۵								
۰/۲۵	به «قصه‌هایی که از زبان حیوانات روایت می‌شود و در آنها نویسنده اعمال و احساسات انسان را به حیوانات نسبت می‌دهد» چه می‌گویند؟	۳۶								
	الف) افسانه‌های تمثیلی ب) امثال و حکم ج) قصه‌های تاریخی									
۰/۲۵	الف) ترجمه از زبان‌های اروپایی - به ویژه زبان فرانسه - با تأسیس همزاد است.	۳۷								
۰/۲۵	ب) شعر سپید و به تعبیر دیگر، «.....» محصول دوره دوم عصر شعر نیما می‌است.									
۰/۵	هر یک از آثار ستون «الف» مربوط به کدام پدیدآورنده در ستون «ب» است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است).	۳۸								
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th style="padding: 5px;">«ب»</th> <th style="padding: 5px;">«الف»</th> </tr> <tr> <td style="padding: 5px; text-align: center;">دکتر علی شریعتی</td> <td style="padding: 5px; text-align: center;">حدیقه</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px; text-align: center;">سلمان هراتی</td> <td style="padding: 5px; text-align: center;">از آسمان سبز</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px; text-align: center;">سنایی</td> <td></td> </tr> </table>	«ب»	«الف»	دکتر علی شریعتی	حدیقه	سلمان هراتی	از آسمان سبز	سنایی		
«ب»	«الف»									
دکتر علی شریعتی	حدیقه									
سلمان هراتی	از آسمان سبز									
سنایی										

ج) آرایه‌های ادبی و نکات بلاغی (۲ نمره)

۰/۲۵	در جمله «گلگونه مردان، خون ایشان است»؛ «مشبه به» کدام است؟	۳۹
۰/۵	فرد هر یک از واژه‌های زیر را از درون کمانک انتخاب کنید و بنویسید.	۴۰
	الف) مصابیح (مسابح ، مصابح)	
۰/۵	در شعر «جانمازم چشم، مهرم نور / دشت، سجاده‌ی من»؛ چه بخشی و به چه قرینه‌ای حذف شده است؟	۴۱
	جاهای خالی را کامل کنید.	۴۲
۰/۲۵	الف) در بیت «ای مشت زمین بر آسمان شو / بر روی بنواز ضربتی چند»؛ در «مشت زمین» آرایه ادبی وجود دارد.	
۰/۲۵	ب) در جمله «خدا جامه خواری بر تن او پوشاند.»؛ آرایه ادبی «جامه خواری» است.	

ادامه پرسش‌ها در صفحه پنجم

باسمہ تعالیٰ

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۴/۳/۷	تعداد صفحه: ۵
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۴ http://aee.medu.ir			مرکز سنجش آموزش و پرورش

<p>۰/۲۵</p>	<p>قسمت مشخص شده، دارای کدام آرایه ادبی است؟</p> <p>«شاعر که دل در بند سخن خویش دارد، ناچار <u>جهانی</u> را شیفتۀ آن می‌خواهد.»</p>	<p>الف) استعاره</p>
<p>۰/۲۵</p>	<p>چ) شعر حفظی (۲ نمره)</p> <p>همه مصراع‌های زیر درست است به جز گزینه</p>	<p>۴۴</p>
<p>۰/۲۵</p>	<p>الف) برگلِ تر بلبلک، گنج فریدون زده است</p> <p>ب) کبک دری ساق پای، در قدح خون زده است</p> <p>پ) لشکر چین در بهار، خیمه به هامون زده است</p> <p>ت) لاله سوی جویبار خرگه بیرون زده است</p>	<p>۴۵</p>
<p>۰/۲۵</p>	<p>شعرهای زیر را کامل کنید.</p> <p>الف) « گفت: "تا داروغه را گوییم، در مسجد بخواب" نیست" »</p>	<p>۴۶</p>
<p>۰/۷۵</p>	<p>در دهن مشک، در دهن نحل</p>	<p>ب) بلبلکان با نشاط، قمریکان با</p>
<p>۰/۷۵</p>	<p>پ) در جگر لیکن خاری / / نازک آرای تن ساق گلی / که به جانش /</p>	<p>و به جان دادمش آب / ای دریغا به برم می‌شکند.</p>

با سمه تعالی

کلیه رشته ها		راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی
تاریخ امتحان: ۱۳۹۴/۳/۷	ساعت شروع: ۸ صبح	دوره پیش‌دانشگاهی
نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
۶	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر در تصحیح اوراق نظر همکاران محترم ، صائب است. عشق او دوباره مرا اسیر (گرفتار) کرد. (۰/۲۵) – ص ۲۵ سکوتی ترسناک همه جا را فراگرفته بود. (۰/۲۵) – ص ۳۸ من مسلمانم ، قبله‌ام عشق (قلب ، زیبایی‌های جهان) است. (۰/۲۵) – ص ۱۲۰ خدایا ، موانع (مشکلات) را از سر راه ما بردار. (۰/۲۵) – ص ۱۴۴ خدایا نگذار ، نسبت به سرگرمی‌ها (آلات لهو) (۰/۲۵) بی‌توجه (جسور) باشم. (۰/۲۵) – ص ۵ بهار فرارسید و گلستان به شوق دیدن معشوق (۰/۲۵) زینت گرفت. (۰/۲۵) – ص ۴۸ روز جدایی (دوری) (۰/۲۵) را چه کسی در شمار عمر به حساب می‌آورد ؟ (در شمار عمر نمی‌توان به حساب آورد). (۰/۲۵) – ص ۳۴ اقرار کننده (تأییدکننده ، موافق) فراوانی (۰/۲۵) پدیدار شدند. (۰/۲۵) – ص ۷۱ با شمشیر بیرون‌کشیده شده از غلاف (نیام) (۰/۲۵) نمی‌توانید بجنگید. (۰/۲۵) – ص ۹۵ خودت به اندازه کافی (لازم و ضروری) (۰/۲۵) آگاه شده‌ای (۰/۲۵) – ص ۱۴۱ مردم (انقلابیون ، آزادی‌خواهان) زیادی (۰/۲۵) در جامعه پر ظلم و خفقان پهلوی وجود داشتند. (۰/۲۵) – ص ۱۲۵ تلاش و جستجو می‌کنم (۰/۲۵) تراهی پیدا کنم (۰/۲۵) بیهوده منتظرم (۰/۲۵) – ص ۱۰۴ و ص ۱۰۵ داشتم می‌گفتم ، در آن ظلمت (جامعه پر ظلم پهلوی) (۰/۲۵) شدت ظلم و ستم (۰/۲۵) بسیار زیاد بود. (۰/۲۵) – ص ۱۰۷	۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳
۱/۵	ب) معنی واژه (برای هر واژه یک معنی کافی است). خنده شیرین ، خنده دل‌نواز (۰/۲۵) – ص ۳۶ سنگ‌زدن (۰/۲۵) – ص ۲۶ یخ‌زده ، منجمد (۰/۲۵) – ص ۸۲	۱۴ ۱۵ ۱۶
	« ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم »	

با اسمه تعالی

کلیه رشته ها		راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی
نمره	ردیف	راهنمای تصحیح
۱۳۹۴ / ۳ / ۷	تاریخ امتحان:	ساعت شروع: ۸ صبح
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۴	دوره پیش‌دانشگاهی
۴	۱۷	نوعی در قدیمی که عمودی باز و بسته می‌شود. (۰/۲۵) - ص ۱۳۴
	۱۸	آشکار، روشن (۰/۲۵) - ص ۱۴۳
	۱۹	مأخوذه از نام شهر منتشا، عصای مخصوص از چوب ستبر و گرهدار که درویشان و قلندران با خود دارند. (۰/۲۵) - ص ۱۰۸
۵	۲۰	(پ) درگ مطلب (به پاسخهای مشابه نمره تعلق می‌گیرد.) الف) درست (۰/۲۵) - ص ۹۹ ب) نادرست (۰/۲۵) - ص ۷۴
	۲۱	الف) زیبارویان (معشوق زیبارو) (۰/۲۵) - ص ۴۶ ب) شراب عشق الهی (۰/۲۵) - ص ۴۶
	۲۲	وفادر نبوده‌ام. (۰/۲۵) - ص ۳۳
	۲۳	فرشتگان (ملائکه) (۰/۲۵) درگاه پاک عالم بالا (۰/۲۵) - ص ۸۸
	۲۴	الف) شوخی یا مزاح کردن (۰/۲۵) - ص ۵۶ ب) خشمگین (عصبانی) (۰/۲۵) - ص ۱۷
	۲۵	پ) متشرّعان (کسانی که در ظاهر شریعت مانده‌اند و به عمق آن دست نیافته‌اند). (۰/۲۵) - ص ۷۰ ت) عاشق (۰/۲۵) - ص ۳
	۲۶	رازداری (سخن‌نگفتن به دلیل آشکار نشدن راز) (۰/۵) - ص ۶۷ فقیر شده‌بود. (ورشکست‌شده‌بود). (۰/۵) - ص ۱۳۲
۳	۲۷	(ت) خودآزمایی (به پاسخهای مشابه نمره تعلق می‌گیرد.) غم در مصراج اوّل: درد و رنج دنیای مادی (۰/۲۵) در مصراج چهارم: غم عشق (۰/۲۵) - ص ۵۲
	۲۸	گزینه ت) (بگفتادوری از مه نیست در خور / بگفت آشفته از مه دور بهتر) (۰/۲۵) - ص ۲۹
	۲۹	رفتاری بین راه‌رفتن معمولی و دویدن که نشانه ذوق و هیجان است. (جست و خیز کنان می‌دویدم) (۰/۲۵) - ص ۶۲
		«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم»

با سمه تعالی

کلیه رشته ها		راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی
نمره	ردیف	راهنمای تصحیح
۱۳۹۴ / ۳ / ۷	تاریخ امتحان	ساعت شروع : ۸ صبح
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۴	دوره پیش‌دانشگاهی
۱/۵	۳۰	شاعر (ملک‌الشعرای بهار) (۰/۲۵) - ص ۸۴
	۳۱	الف) کسی که زیاد حرف‌می‌زند (۰/۲۵) گوشش پر است (فرصت شنیدن حرف دیگران را ندارد) (۰/۲۵) - ص ۶۸
	۳۲	ب) نصیحت‌پذیر بودن (۰/۲۵) - ص ۶۸
	۳۳	کار حرام ، حرام است : کم و زیاد ندارد. (۰/۲۵) - ص ۷۵
	۳۴	الف) سیاهی درون لاله (۰/۲۵) - ص ۷۹
		ب) قطره‌های باران (۰/۲۵) - ص ۷۹
۲	۳۵	جنگ کردن (۰/۲۵) - ص ۹۶
	۳۶	ث) تاریخ ادبیات و درآمدها
	۳۷	نظمی (۰/۲۵) - ص ۷۷
	۳۸	گزینه الف) (افسانه‌های تمثیلی) (۰/۲۵) - ص ۱۲۸
	۳۹	الف) دارالفنون (۰/۲۵) - ص ۹۱
	۴۰	ب) شعر منثور (۰/۲۵) - ص ۱۰۲
	۴۱	حدیقه : سنایی (۰/۲۵) - ص ۶۵
	۴۲	از آسمان سبز : سلمان هراتی (۰/۲۵) - ص ۱۲۵
	۴۳	گلگونه (۰/۲۵) - ص ۷۱
	۴۰	الف) مصباح (۰/۲۵) - ص ۱۴۸
	۴۱	فعل (است) (۰/۲۵) ، لفظی (۰/۲۵) - ص ۱۲۰
	۴۲	الف) استعاره (تشخیص) (۰/۲۵) - ص ۸۲
	۴۳	ب) اضافه تشییه‌ی (تشییه بليغ) (۰/۲۵) - ص ۹۴
	۴۴	گزینه ت) (مجاز) (۰/۲۵) - ص ۹۸
۲۰	۴۵	ج) آرایه‌های ادبی و نکات بلاغی
	۴۶	چ) شعر حفظی
	۴۷	گزینه الف) (برگل تر بلبلک ، گنج فریدون زده است) (۰/۲۵) - ص ۸۰
	۴۸	الف) بدکار - ص ۷۴ (۰/۲۵)
	۴۹	ب) به ترتیب : خروش (۰/۲۵) ، لاله (۰/۲۵) ، نوش (۰/۲۵) - ص ۷۹
	۵۰	پ) به ترتیب : از ره این سفرم می‌شکند (۰/۵) ، کشتم (۰/۲۵) - ص ۱۰۴
۲۰	جمع نمره	همکاران گرامی خدا قوت